

FORSVARSMINISTERIET

(FOU alm.del-Spørgsmål 92)

Spørgsmål nr. 92:

På baggrund af artiklen fra fagbladet Danske Officerer, nr. 1, januar 2009, side 6-8: "Et relevant flyvevåben i et afbalanceret forsvar - kun muligt med andre flytyper", ønskes en militærfaglig og økonomisk vurdering af Predator B MQ-9, "Reaper" samt Hercules AC 130 U "Spooky" Gunship som mulige alternativer til køb af nye kampfly.

Der ønskes endvidere en vurdering af transporthelikopteren CH 47 F "Chinook".

Svar:

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har Forsvarsministeriet anmodet Forsvarskommandoen om en udtalelse. Forsvarskommandoen har i den anledning oplyst følgende:

"Predator B MQ-9 med tilnavnet "Reaper" er et langtrækkende propeldrevet ubemandet fly udstyret med radar og andre sensorer. Flyet er udviklet og produceret i USA. Flyet er velegnet til observations- og rekognosceringsopgaver. Predator B MQ-9 har lang rækkevidde, stor udholdenhed og kan operere i højder op til ca. 15 km. Flyet har endvidere mulighed for bl.a. at bære laserstyrede bomber og missiler til brug mod mål på jorden.

Predator B MQ-9 er som andre ubemandede fly ikke egnet til at operere i områder med fjendtlige kampfly eller trusler fra jord-til-luft missiler. Dette skyldes manglende manøvrevevne, lav hastighed, begrænset evne til at anvende luft-til-luft missiler samt ringe selvbeskyttelse.

Forsvarets undersøgelser viser, at en kapacitet bestående af langtrækkende ubemandede fly vil kunne løse relevante opgaver. Der er således identificeret både nationale og internationale opgaver for et værnssfælles ubemandet fly-system. Undersøgelsen viser dog, at en anskaffelse af fx Predator B MQ-9 ikke kan erstatte forsvarets nuværende kapaciteter, men kan optimere den samlede opgaveløsning.

Anskaffelsesprisen for et Predator B MQ-9 system bestående af fire til fem fly og en kontrolstation er ca. 275-400 mio. kr. Prisen er forbundet med en vis usikkerhed, og en nærmere præcisering af prisen vil kræve en formaliseret drøftelse med producenten og de amerikanske myndigheder. De samlede drifts- og vedligeholdelsesudgifter for to til tre Predator B MQ-9 systemer skønnes til ca. 95-125 mio. kr. årligt.

Forsvarskommandoen kan endvidere oplyse, at NATO's Alliance Ground Surveillance projekt, som Danmark deltager i, omfatter anskaffelse af otte langtrækkende ubemandede fly af typen Global Hawk til overvågning og rekognoscering. Global Hawk kan løse en række af de samme opgaver som Predator B MQ-9, dog ikke opgaven med at bekæmpe mål på jorden.

Det forventes ikke, at bredt anvendelige ubemandede kampfly, der vil kunne operere i områder med fjendtlige kampfly eller trusler fra jord-til-luft missiler, kan komme i anvendelse før efter 2030.

Hercules AC-130U Gunship er et højt specialiseret amerikansk fly, der anvendes til at yde direkte ildstøtte til landstyrker. Flyet er udstyret med avancerede sensor- og ildledelsessystemer og hurtigskydende kanoner. Hercules AC-130U Gunship er, således væsentligt forskelligt fra de danske Hercules C-130J, og er baseret på en ældre C-130-model, der ikke længere anvendes i Danmark.

Hercules AC-130U Gunship kan i et vist omfang bidrage til løsning af nationale myndighedsopgaver, idet flytypen er udstyret med moderne sensorer som eksempelvis tv- og infrarød kameraer og langtrækkende radarer. Hercules AC-130U Gunship kan yde støtte til politiet og andre myndigheder ved eftersøgningsoperationer samt ved forhøjet beredskab, herunder ved trusler om eller ved imødegåelse af terroraktioner. Hercules AC-130U Gunship kan bl.a. på grund af størrelse, lav flyvehastighed, større sårbarhed samt begrænset evne til at bekæmpe andre fly, ikke bidrage til løsning af alle de internationale opgaver, der løses af kampfly.

Anskaffelsesprisen for Hercules AC-130U Gunship er forbundet med en vis usikkerhed, men ét fly vil forventelig koste ca. 1,2-1,5 mia. kr. Forsvaret har ikke kendskab til omfanget af de årlige driftsomkostninger, som vil afhænge af det anskaffede antal og den operative anvendelse. En nærmere præcisering af priser m.m. vil kræve en formaliseret dialog med producenten og de amerikanske myndigheder. Det skal bemærkes, at Hercules AC-130U Gunship p.t. ikke er solgt uden for USA. Hvorvidt de amerikanske eksportregler tillader eksport af Hercules AC-130U Gunship er ikke undersøgt. USA råder over 17 fly af typen Hercules AC-130U Gunship samt otte af en tidligere version.

CH 47 F Chinook er en tung transporthelikopter, der kan transportere 33 soldater eller en last på ca. 12.000 kg. Til sammenligning kan den danske EH101 Merlin helikopter transportere 16 soldater eller en last på ca. 5.000 kg. Chinook er en velafprøvet helikoptertype, som i forskellige versioner har været anvendt i det amerikanske forsvar siden 1962. CH 47 F Chinook er den seneste version, med nykonstrueret og moderniseret flyskrog, ny flyelektronik og et nyt digitalt flyvekontrollsystem. CH 47 F Chinook blev erklæret operativ første gang i 2007. Udover USA anvendes helikopteren i forskellige versioner af en række NATO lande såsom Storbritannien, Holland, Italien, Spanien, Grækenland, Tyrkiet og Canada. Helikopteren vurderes velegnet til diverse transportopgaver i forbindelse med såvel nationale operationer som internationale operationer. Anskaffelsesprisen for en CH 47 F Chinook skønnes til ca. 360 mio. kr. inkl. uddannelse, diverse udstyr og logistisk støtte. Forsvaret har ikke nærmere kendskab til de årlige drifts- og vedligeholdelsesudgifter.

De nævnte fly- og helikoptertyper er alle kapaciteter, som overordnet set vil kunne finde anvendelse i det danske forsvar. Hvorvidt sådanne fly- og helikoptertyper bør anskaffes, vil bero på en nærmere validering af kapaciteterne sammenholdt med forsvarets samlede operative behov og de tilhørende økonomiske muligheder.

Det skal understreges, at Predator B MQ-9 og Hercules AC-130U Gunship er specialiserede kapaciteter, som ved deres evne til henholdsvis overvågning og til at yde direkte ildstøtte i bestemte operative senarier kun kan løse afgrænsede dele af det brede opgavekompleks, der kan løses af moderne kampfly.

Den væsentligste forskel mellem Predator B MQ-9 og Hercules AC-130U Gunship og et bemannet moderne kampfly er i hovedsagen den operative fleksibilitet. Ved operativ fleksibilitet forstås i denne forbindelse evnen til at kunne varetage en række operative opgaver inden for et bredt opgavespektrum. For et mindre forsvar som det danske er denne operative fleksibilitet væsentlig, fordi større våbensystemer planlægges anvendt i en årrække på 30 til 40 år og der kun er råd til at anskaffe et begrænset antal kapaciteter, der således skal kunne løse et bredt spektrum af opgaver. Endvidere skal de anskaffede våbensystemer løbende kunne tilpasses de skiftende krav og vilkår for opgavevaretagelsen.

Kampfly er en sådan fleksibel kapacitet, der kan løse en bred vifte af opgaver, mens Predator B MQ-9 og Hercules AC-130U Gunship er specialiserede kapaciteter, der alene kan løse afgrænsede opgaver.”

Jeg kan henholde mig til Forsvarskommandoens udtalelse.